

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. X. Præparatio ad perfectè dicendum officium diuinum; & quo ſpiritu
dicendæ ſint orationes ſecretæ quæ præmittuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

vel psallendum; & state cum reuerentia & disciplina coram eis; & gloria-
mini, quia h *Angelii vestri quotidie vident faciem Patris. V*surpemus officium
quorum sortimur consortium, vt i*n ore infantium & lactantium perficiatur*
Dei laus. Dicamus eis: *k Psallite Deo nostro, Psallite;* atque audiamus eos vi-
cissim respondentes: *Psallite Regi nostro, Psallite;* laudem ergo cum cœli Can-
toribus in commune ducentes, vt pote Ciues Sanctorum & Domestici Dei
Psallite sapienter: implentes quicquid necessarium est, vt cantus vester
Deo placeat. Vnde vos moneo dilectissimi, purè semper & strenuè Di-
uini interesse laudibus, strenuè quidem, vt sicut reuerenter: ita & alacri-
ter Domino assistatis. Non pigri; non somnolenti, non oscitantes; non par-
centes vocibus; non præcidentes verba dimidia, non integra transilien-
tes; non fractis & remissis vocibus, muliebri quiddam balba de nare so-
nantes: sed virili (vt dignum est) & sonitu & affectu voces Sancti Spiri-
tus depromentes. Purè verò, vt nihil aliud, dum psallitis, quàm quod psal-
litis, cogitatis; aut affectum indignum admittatis. Hæc omnia S. Bernar-
dus: quæ amplius explicabuntur proximo capite.

CAPVT X.

PRAEPARATIO AD PERFECTE DICENDVM OF-
ficium Diuinum; & quo spiritus dicenda sint orationes secreta,
quæ præmittuntur.

X OMNIBVS quæ præcedentibus capitibus diximus, de-
ducemus in duobus his vltimis modum quendam practi-
cum Horas Canonicas perfectè orandi: præmissis illo
fundamento necessario, de quo monet Ecclesiasticus:
a ante orationem prepara animam tuam, & noli esse qu- si
homo qui tentat Deum, temerè sperans, te sine præparatione
posse bene orare; aut quomodocunque oraueris, te exau-
diendum. Sed vt rem paulo altiùs inchoemus, aduertendum est: quòd
licet Ecclesiastici non sint ex obligatione adstricti exercitio mentalis
orationis, præter eam quæ vocalem debet comitari: si tamen velint vo-
calem habere cum ea perfectione, quam cupit Ecclesia: deberent
quotidie aliquid temporis mentali orationi tribuere. Nec voco hic
mentalem, eam tantùm, quæ solo spiritu percurrit oratio-
nes, petitiones, aut Psalmos, quos ore proferre solemus; sed ipsam
etiam fixam & constantem memoriam præsentia Dei trini & vnius,
cum quo est loquendum; & attenda profundaquæ Diuinorum mysteri-
orum meditatione, ed tendente, vt cor inflammet igne amoris Dei &
affectuum cœlestium, hoc est actuum & exercitiorum virtutum omnium.
Ex hac enim adeo recollecta oratione proueniet, vt tempore dicendi,

h. Matth. 18
10.
i. Psal. 8. 3.
k Ps. 46. 7.

a Eccl. 10. 23

aut Pfallendi officium Diuinum, valde facile & suauiter habeant intentionem, attentionem, ac deuotionem, quam cupiunt; ceterasque seruent circumstantias sibi commendatas. Nam si toto die diffluant variis negotiis, & extra seipfos, & praesentia ipsam Dei maneant: differant vero ad seipfos redire, & hunc Diuinum ignem accendere, vsque ad illud tempus, quo immineat necessitas orandi officium: nihil mirum erit, quod tunc distrahos se, & aridos, adeoque frigidos inueniant, vt exiguum ex oratione fructum percipiant, Nec sine causa volebat Deus in antiqua lege, vt Sacerdotes non differrent accedere nouum ignem, quando, esset ponendum in thuribulo; aut cremandum holocaustum, & Sacrificium; sed iubebat potius, vt *ignis in altari semper arderet, quem nutriret. Sacerdos, subiiciens ligna mane per singulos dies: & inde prunas postea acciperet necessarias, vt imponeret holocausto, desuper adhiberet adipem pacificorum* in quacunq; hora diei. Hanc in modum Ecclesiastici, & praecipue Sacerdotes, quibus ex officio incumbit non solum Horas Canonicas dicere, sed etiam Sacrificium Missae offerre: si cupiunt exacte & perfecte suis obligationibus satisfacere; studere debent, tria illa praestare, quae in hac figura insinuantur.

b *Leuit. 6.*
12.

I

PRIMUM est, vt semper in Altari cordis eorum ardeat ignis Diuini amoris. Nec solum dico, vt ardeat ignis Charitatis habitualis, qua ferocetur amicitia, & pax cum Deo, ita vt nulla culpa mortali ab ea excidant: id enim ab omnibus Christianis iure exigitur. Qui autem in statu sunt perfectiori, conari debent, vt ignis amoris actualis Dei semper ardeat, quo modo in hac vita potest continuari; quemadmodum qui valde exurit, aut sitit; semper cogitat & appetit quo saturetur; & vulueratus, semper cogitat sentitque suum dolorem; sicut anima illa quae dicebat: *camore languo, & dego dormio & cor meum vigilat*: nam etiam dum dormio, cogito de domino & sponso, quem diligo; totumque diem expendo suspirans eius praesentiam, & sagittas orationum, desideriorum & sanctorum cogitationum in eum iaculans.

c *Cant. 2. 5.*
d *c. 5. 2.*

2

SED quoniam in hac vita multa occurrunt, quae hunc ignem debilitent: valde expedit, vt Sacerdos nutriat illum subiiciens ligna mane per singulos dies: expendendo scilicet vnam horam in meditationibus, & considerationibus, quae accendant in corde affectus amoris Dei, & reliques eius comites. Quod si antiqui Sacerdotes quotidie mane tantum temporis impendebant nutriendo materiali illi igni ad Sacrificia adolenda, vt neque die neque nocte extingueretur: quid mirum, quod Sacerdotes Euangelicae Legis expendant quotidie mane vnam horam in spirituali hoc igne nutriendo, ex quo tantum commodum ipsis prouenit? praecipue cum ipse Christus Dominus valde libenter accurrat ad fauendum eis, cum ipse dixerit: *Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi accendantur*

Luc. 12. 49.

cedantur

cedatur? cum igitur ipse adeo desideret, ut ignis hic semper ardeat: non prætermittet auxilium præbere iis, qui ei fouendo & accendendo sese occupant. Ne autem excusationem præendant, quasi defint ipsis ligna; facile ea, & quidem in copia inueniunt in libro, quæ edidimus, Meditationum in sex partes distinctum pro omni hominum genere: in quibus possunt vesperi aliquam partem legere, quasi ligna colligentes, quæ in promptu habeant ut mane hunc ignem accendant. Sed seligenda est materia conformis fini particulari, quæ intendunt. Quamuis enim Diuini amoris spiritus sit vnus, varios tamen producit effectus: & aliquando facilius concipitur ignis cõpunctionis & doloris peccatorum; aliquando laudis & gratiarum actionis pro acceptis beneficiis; aliquando facilius concipitur ignis præseruationis ab aliquo lapsu, aut victoriæ in aliquibus tentationibus; aut actum seu exercitiorum aliarum virtutum: in quibus omnibus deberet Ecclesiasticus esse bene exercitatus.

TERTIVM, quod Sacerdotibus incumbit, est: ut tempore celebrandi Missam, aut officium Diuinum dicendi accipiant ex igne, qui ardet in corde, quantum est necesse ad hæc opera magna cum perfectione præstanda, quo ad puritatem intentionis, attentionem ac deuotionem. Quemadmodum enim Deus seruerissime olim prohibebat *et vllum incensum aut sacrificium sibi offerri igne alieno, sed eo tantum, qui ardebat in sanctuario: Et quoniam duo filij Aaron posuerunt in thuribulis ignem alienum: egressus est ignis à Domino, deuorauit eos: ita etiam vult Deus noster, suos ministros non offerre ipsi sacrificia & orationes igne alieno, intentione scilicet & affectu aliquo terreno, & mundano: ne id cedat in ipsorum perniciem; sed solo igne amoris Dei, deuotionis, & intentionum, & affectuum mundorum ac sanctorum, quos huiusmodi opera exigunt.*

S. I.

HAc præparatione generali præmissa, est etiam aduertendum, quod horæ Canonice, omnesque earum partes sint tanquam siliices ignis diuini, qui excussorio considerationis tacti, scintillas bonorum affectuum in corde excitant: quod si bene sit dispositum, tanquam fomes bene siccus, statim ignem concipit, & sensim exurgit ingens flamma. Deinde, cum homines valde delectentur varietate, quæ tædium pellat; ipsaque oratio condimento aliquo opus habeat, quod feruorem excitet, ac deuotionem, qua fieri debet: instituit Ecclesia Diuinum officium cum tanta varietate Psalmorum, Hymnorum, Canticorum, Lectionum, Antiphonarum, & Responsoriorum: quæ omnia ita sunt spiritalia plena, ut qui eum nouit haurire eoque delectari, cum orat; non aliis indigeat, ut cum magna ore perfectione, ut constabit ex dicendis de singulis hisce partibus, dum proferemus in lucem spiritum in eis latentem.

ANTE omnia autem renouanda est, & excitanda memoria presentie Dei, & actuanda intentio eius Diuinæ gloriæ; & ponendæ ante oculos res illæ ac personæ, pro quibus Horas illas offerre intendit qui orat: tam quoad satisfactionem, quàm quoad impetrationem: vt si offerendæ sint pro nostris peccatis, aut pro defuncto aliquo in purgatorio existente, aut pro spiritualibus aliquibus necessitatibus nobis commendatis. Quod si adhuc magis velis deuotionem tuam actuare, licebit singulas septem Canonicas Horas offerre, ad impetranda singula ex septem donis Spiritus Sancti; aut singulas ex septem virtutibus Theologicis, & Cardinalibus, aut singulas ex septem Petitionibus Dominicæ precatonis; aut singulas ex octo Beatitudinibus: aut vt impetres à Deo liberari à septem capitalibus vitijs applicando singulas Horas ad singulas has res prædictas suo ordine, aut ad oēs simul. Et quoniã oblationes, & orationes nostræ per se ipsas parua sunt, momenti; expedit illas offerre coniunctas cū similibus, quas ipse Saluator quæ homo, fecit: cū conster, ipsum & Hymnos, & Psalmos obtrulisse: quibus si nostros coniungamus, erunt magis accepti, dicentes ei: *Domine Iesu Christe in vnione Diuina illius deuotionis quæ ipse in terris laudans Deo obtrulisti, has tibi horas offero.* Scimus Christum Dñm nostrū, in Cruce pendentem magno animi affectu, & voce elata cœpisse Psalmum 21. dicendo: a *Deus Deus meus, vt quid dereliquisti me?* Et facile credi potest, quod progressus fuerit secretò vsque ad eius finem; quia totus ille est ex Historia Passionis eius. Et similiter, cū in proximo esset, vt expiraret, verba illa protulit Psalmi 30: b *In manus tuas commendo Spiritum meum:* & verisimile est secretò ipsum dixisse versus præcedentes ab initio Psalmi. Et iuxta hoc est vsus in Ecclesia tam in Sacro quàm in officio Diuino, incipere orationem voce alta, progredi verò in eadem secretò; aut contrà secretò illam inchoare: finire verò elata voce: vt sic doceat nos vocalem orationem coniungere secretæ, quæ sit Spiritu inter nos, & Deum.

EXPEDIT præterea, septē ipsas Canonicas Horas offerre in memoriâ mysteriorum, quæ celebrata fuerunt in septem diei & noctis temporibus, in quibus illæ dicuntur, & superius insinuata fuerunt; & inueniuntur in compendium quoddam redacta, in Horis S. Crucis, & Spiritus Sancti: quæ cū sint breuissimæ, possent singulæ in singulis Horis Canonicis recitari. Quoniam autem & missa, & officij oratio conformes sunt omnibus anni temporibus; iuuaret proculdubio multum, si meditationes, in primo capite insinuatae pro diuersis anni Ecclesiastici temporibus, recitationi officij præmitterentur. Sic enim meditatione accenderetur ignis affectuum, vt officium Diuinum maiori cum deuotione perageretur, & sic impleretur consilium illud Spiritus Sancti, dicentis: *c ante orationem prepara animam tuam.* Ex quo fit, vt quemadmodum oratio adeò potens est

ad omnia

a *Matt.*
27. 46.

b *Psalm.* 30.

c *Ecol.* 18. 23

ad omnia, quæ petimus, obtinenda: ita ipsamet sit bona ad seipsam præparatio: vt vna oratione impetretur bona dispositio ad aliam inchoandam. Er hæc causa est, cur Ecclesia instituerit, vt Canonicis ipsis Horis præmittatur secretò Precatio Dominica: Ed quòd in ea contineatur perfectissimus orandi modus, qui in hac vita inuenitur; & ea quæ petèda sunt, & ad quem ipsæ Horæ sunt dirigendæ; & fines, quos per eas intendimus.

PRIMUM, cum Officiu est inchoandum, dicis: d *Pater noster qui es in cælis*: vt sic constituas te in conspectu cælestis Patris, existentis cum summa gloria in cælis; tuumque eleues cor ad ipsum aspiciendum, sicut ipse respicit, quid tu agas, & rationem orandi, quam tenes; & abstrahas cor tuum à negotijs terrenis, illudque colloques in rebus solis cælestibus. Quoniam autem orationem comitari debent amor & reuerentia; fiducia, & simul sanctus timor: vt cum amore & fiducia filij ores; iuber, vt ipsum appelles *Patrem*; ne autem reuerentiæ ac timoris obliuiscaris: monet quòd ipse sit in cælis tanquam Creator, Rex, ac Dominus infinitæ gloriæ, & maiestatis; quamuis hoc non prohibeat, vt cum ipse vbique sit præsens, illum respicias prope te existentem, teque omni ex parte circumstantem; imò etiã intra te ipsum habitantem in anima tua. Siquidem, S. augustinus teste, etiam cæli hic significant animas iustas, in quibus Deus habitat per gratiam: talem autem decet esse tuam, cum sis minister ad eius obsequium constitutus.

In septem deinde petitionibus ponuntur septem documenta, siue monita magni momenti, ad bene orandum; & septem fines, ad quos est oratio dirigenda. *Primus* finis est, vt nomen Dei sanctificetur, honoretur & glorificetur ab hominibus; & nominatim à te ipso, cum oras: ac proinde moneris, vt sanctè ores, & in oculis Dei sis Sanctus, vt eum dignè sanctifices. Cumque sanctitas culpam excludat: ad id faciendum, oportet, cum accedis ad orandum, eam contritione ac dolore eluere. *Secundus* finis est: vt regnum Dei ad nos adueniat, mediã ipsã oratione: ita vt oratio, quã instituis, aperiat tibi cælum; & efficiat, vt inde adueniat regnum illud, quòd Apostolus appellat *e iustitiam & pacem & gaudium in Spiritu Sancto*. Et hoc insinuat translatio quam S. Gregorius Nilenus sequitur, dicens: *adueniat Spiritus Sanctus & nos expurget*: Qua etiam sententiã insinuat dispositio, cum qua accedere debes: vt capax fias Diuini huius spiritus, eiusque regni. Nō, n. est abiecti alicuius animi; sed valde generosi, petere regnum ad eò excelsū, quale est regnum Dei. *Tertius* finis est, vt voluntatē Dei ita in terra faciamus, sicut fit in cælo: orantes cū eo spiritu & feruor, quo Sãcti orāt in cælo, cū aliquid à Deo petunt. Sed quoniã hic nō petitur: faciã ego tuã voluntatem, sed *fias voluntas tua*: non solùm petere debes, vt S. Chrysostomus aduertit, vt tu facias voluntatem Dei, quemadmodum ipse in suis præceptis

d. Matth. 5.
9.

S. Chryf.
homil. 20.
in Matth.
Cass. Coll.
9. c. 28.

lib. 2. de
serm. Dom.
in mont. c. 9
S. Ambros.
lib. 5. de Sa.
cram. c. 4.

c Rom. 14.
17.

Orat. de Fi.
lij & Sp. S.
diuin. licet
apud S. Lu.
non habea.
tur, vt ipse
dicit.
homil. 20.
in Matth.
& 24. im.
perfecti.

& con-

consiliis eam manifestavit; sed, ut fiat, & expleatur in te voluntas beneplaciti eius quacūque viā ipse voluerit eam exequi; ut illi acquiescas, eamque amplectaris in tuis infirmitatibus, calamitatibus, & persecutionibus, quas tibi mittet: eius enim voluntatis est ut eas acceptes. *Quartus* finis est, ut det tibi panem quotidianum, hoc est, Spiritualem animæ refectio nem, quam solet in oratione communicare, & quam optas tibi, in oratione, quam auspiciari cogitas, dari. *Quintus* finis est, ut debita & peccata nostra nobis dimittat, & ut pro eis satisfaciamus. *Qua* sententiā monet nos, ut ea detestemur: cum non possit dimitti peccatum actuale nisi de admissio doleamus, illudque detestemur. *Sextus* & *Septimus* finis est, ut Deus seruet nos à lapsu in tentationibus, & ab omnibus malis corporis & animæ. Ad omnes hos fines offerri possunt Horæ Canonice.

§. II.

EX HIS deducere licet tres modos brevis præparationis ad singulas Horas Canonicas; nunc unum, nunc alterum adhibedo tædij vitandi causa. *PRIMVS* modus est, petendo à Deo speciale auxilium ad eam Horam ita orandam sicut ipse vult, pro ipsius gloria. Ad quod iuuerit brevis hæc oratio, accepta ex quadam Ecclesiæ *COLLECTA*: Gratia tua, Domine, me præueniat & sequatur; & orationi huic iugiter faciat esse intentum: per Christum Dominum nostrum. Aut hæc: *Aperi*, Domine os meum ad beneducendum nomen Sanctum tuum; munda quoque cor meum ab omnibus vanis & peruersis cogitationibus, intellectum illumina, affectum inflamma ut digne, attentè, atque deuotè officium hoc celebrare valeam, Amen. Alia etiam ponitur officio paruo B. Virginis, hæc scilicet: *Adiones* nostras, quas sumus Domine operando præueni, & adiuuando prosequere: ut cuncta nostra oratio & operatio semper incipiat, & per te coepta finiatur: per Christum, &c. Qualibet huius orationum dici potest: sed attendendū, ut eo interno sentu dicatur, quam ipsa verba significant.

SECUNDVS modus est, offerendo Deo Domino nostro Horam tonicam dicendam, ad eius gloriam, coniunctam cum laudibus, quas ipsemet Saluator in terra obtulit; & omnibus, quas omnes Spiritus Beati in caelo decantant; & ob reliquos nostræ spiritualis utilitatis fines in quos illa Hora dirigitur. Et in hunc finem dici potest hæc oratio, desumpta ex alia quæ dicitur in ipsa missa: *Suscipe* sancte Pater, hoc sacrificium laudis, quod tibi offerre intendo ad gloriam nominis tui, ad utilitatem quoque meam, & totius Ecclesiæ tuæ Sanctæ. Amen. Aut hæc: *Suscipe* Sancta Trinitas preces, quas tibi offerre desidero propter magnam gloriam tuam, & ob memoriam Passionis & Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi, & in honorem Beate Mariæ, & per Virginis & omnium Sanctorum, ut illis proficiat ad laudem, mihi autem ad salutem: per Christum Dominum nostrum. *TERTIVS* modus est per viam &

modum

modum affectuum, cum breuibus iaculatorijs ad tres Diuinas Personas directis: nunc ad æternum Patrem, nunc ad Filium, & nunc ad Spiritum, Sanctum. In hunc modum: *Pater de cælis Deus, fac me orare in hac Hora quomodo tibi placet, & mihi expedit ad maiorem tuam gloriam. Fili Redemptor mundi Deus, fac me hac Hora orare cum clamore valido, & lacrymis, sicut tu orabas. Spiritus Sancte Deus fac me orare gemitibus inenarrabilibus, sicut iustas pro Sanctis.* Alij quoque affectus exerceri possunt per viam laudum: ut si quis colloct se in præsentia Dei, inter ciues & aulicos cælestes; ac dicat, quod illi dicebant: *Es dignus es Domine Deus noster, accipere Laudem, & gloriam, & honorem & benedictionem in secula seculorum.* Potest & aliquando considerans se ipsum tanquam Ecclesiæ ministrum in medio omnium iustorum; & cum eis vnium dicere illud Dauidis: *g magnificatis Dominum mecum: & exaltemus nomen eius in id ipsum.*

IN EVDEM finem præmittitur etiam Horis Canonicis Angelica Saluatio, qua virgo Sanctissima saluatur ob tres fines. *Primus* est, ad ostendendum amorem, reuerentiam & estimationem nostram erga illam, tanquam matrem nostri Saluatoris, nostramque apud ipsum mediatricem. *Secundus* est, ut intercessione sua nos in hac oratione adiuuet, quod significatur verbo illo, *Nunc,* quod respicit tempus præsens, quo ipsam Horam aggredimur. Cum enim illa intelligat & attendat, omnibus nostris orationibus potest facile ita nos iuuare, ut illæ fiant eo Spiritu, quo desideramus, & quo vox illa *Nunc,* est proferenda. *Tertius* est, ut eadē ipsa virgo Sanctissima particeps sit omnium nostrarū laudum, quæ tot titulis, & nominibus est eis digna. Ac propterea sicut præmittitur ipsis Horis hæc saluatio; ita in fine addi solet Antiphona: *Salve Regina,* aut alia pro ratione temporis: ut & illa modo suo principium sitæ finis nostrarum orationum.

DE NIQVE initio *Matutinarum, & Prima,* quæ sunt primæ horæ noctis & diei, præmittitur etiam Symbolum Apostolorum, & repetitur interdum initio *Precum,* & semper ad finem *Completorij,* ut protestemur Fidem, non solum lingua, sed etiam multo magis spiritu. Nam ut dixit Apost. *h corde creditur ad iustitiam, ore autem confessio fit ad salutem:* & hoc modo *iustus ex Fide vivit,* per eam orat, & operatur: quatenus ei innituntur affectus deuotionis, orationes & laudes Dei. Dicimus etiam *Credo,* ut hoc Symbolo, quasi scuto & galea protegamus nos, contra omnes hostium tentationes: ut primo

Tomo est dictam.

(.)

1. ad 4. 11

2. Psal. 35. e.

h Rom. 10.

10.

Gal. 3. 11.

Tract. 1. c. 8.

5. 2.